

ת"פ 17984/11/11 - מדינת ישראל נגד מפעת 1965 (1987) בע"מ, חיים דבי, ציון בדש, שמואל ולנסי, אייל ולנסי, בנימין כהן

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 17984-11-11 מדינת ישראל נ' מפעת 1965 (1987) בע"מ ואח'
תיק חיצוני: תיק עזר

בפני	כב' השופטת ניצה מימון שעשוע
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשמים	1. מפעת 1965 (1987) בע"מ 2. חיים דבי 3. ציון בדש 4. שמואל ולנסי 5. אייל ולנסי 6. בנימין כהן

החלטה

בפני בקשה למתן צו הפסקת עיסוק לפי סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968 (להלן: **חוק רישוי עסקים**).

רקע

כנגד הנאשמים הוגש ביום 9.11.11 כתב אישום בעבירות על חוק רישוי עסקים ותקנותיו וחוק מניעת מפגעים, תשכ"א-1961 ותקנותיו. ב-12.9.13 הוגש כתב אישום מתוקן, ובו מספר תיקונים מינוריים בסעיפי החיקוק, וזאת בעקבות החלטת כב' השופט קובו מיום 2.9.13 בטענות מקדמיות שהעלו הנאשמים.

בכתב האישום המתוקן נטען כי הנאשמת 1 (להלן: **מפעת**) מפעילה לכל הפחות מינואר 2006 ואילך תחנת מעבר לפסולת הממוקמת בתל יצחק (להלן: **תחנת המעבר** או **התחנה**).

נטען כי הנאשמים 2-4 הינם בעלי מניות וחברי דירקטוריון במפעת.

נטען כי הנאשם 5 הינו בעל מניות במפעת וכן שימש כמנהל פעיל בתחנת המעבר.

נטען כי הנאשם 6 שימש כמנהל התפעול של תחנת המעבר מטעם מפעת.

למפעת היו רשיונות עסק זמניים מספר 4435 לניהול תחנת המעבר, בכפוף לתנאים נוספים ברשיון העסק מטעם המשרד להגנת הסביבה, לגבי התקופה שבין 1.5.06 ועד ליום 20.7.07 ולגבי התקופה שבין 1.9.07 ועד ליום

30.4.09. ביום 5.2.06 הוטנו תנאים נוספים ברשיון העסק, כפי שפורט בהרחבה בכתב האישום. נטען כי הנאשמים לא מילאו אחר התנאים הנוספים וכי המשיכו להפעיל את התחנה לאחר פקיעת הרשיון, תוך אי עמידה בתנאיו.

בחלק העובדתי של כתב האישום המתוקן נטען, כי התקיימו בתחנה ובסביבותיה 18 סיוורים של נציגי המשרד לאיכות הסביבה ממרץ 2006 ועד יולי 2011, ובמהלכם נמצאו ממצאים קשים באשר להתנהלות התחנה. במקובץ, צוין כי נצפו מעת לעת תשטיפים זורמים אל מחוץ לגדר התחנה, תעלות ניקוז סתומות בפסולת, ערימות פסולת ומצבורי גזם מפוזרים בתחנה ובסביבתה, זליגת שמן על הקרקע, בניגוד לתנאי הרשיון, חוסרים בגידור ובקירוי, העדר הפרדת נגר עילי נקי מהתשטיפים, התעופפות פסולת קלה אל מחוץ לתחנה, ייצור קומפוסט בניגוד לתנאי הרשיון, מכולות ודחסנים מחוץ לגדר התחנה.

בנוסף, נטען כי אף לאחר הגשת כתב האישום המשיכו המשיבים במעשיהם ובמחדליהם. כך עולה מביקורים שנערכו במקום ביום 10.11.11 וביום 19.12.11.

נטען כי הנאשמים מודעים לטענות שהועלו כנגדם הן מכח הגשת כתב האישום, והן לאחר שנערך להם שימוע ביום 27.11.11.

לאור האמור לעיל, ולאחר שהנאשמים לא פעלו להסדרת הרשיון ולהפסקת הפעילות הפוגענית של התחנה, טענה המאשימה כי יש לראות בהם כמסוכנים לסביבה ויש לעצור את פעילותם לאלתר, ולצורך כך הוגשה ביום 5.4.12 הבקשה למתן צו הפסקת עיסוק.

הנאשמים הגיבו באריכות לבקשה, ובמקביל הגישו טענות מקדמיות ובהן טענה של הגנה מן הצדק בתיק העיקרי, אשר נקבע להוכחות. הטענות המקדמיות כולן נדחו, למעט תיקונים מינוריים בסעיפי החיקוק, אשר עליהם הורה כב' השופט קובו ונכללו בכתב האישום המתוקן.

בין לבין פנו הצדדים להליך של גישור בפני שופט, אשר בסופו של יום לא הביא להסכמות, ולפיכך התבקש דיון בבקשה.

ביום 16.1.13 התקיים דיון בבקשה, בו נחקרו עדי המאשימה על תצהיריהם.

לאחר מכן הגישו הצדדים סיכומיהם וכן הוגשו ונדונו בקשות שונות להוספת ראיות חדשות לתשתית הראייתית לבקשה, והן בעיקרן פרוטוקולים של דיונים שהתקיימו בתיק העיקרי ובתיק אחר המתנהל נגד מפעל ו-4 מהנאשמים האחרים.

טענות המאשימה וראיותיה

המאשימה טענה כי במהלך בירור הבקשה הוכח שלתחנת המעבר ו/או למי מהנאשמים אין רשיון עסק כדין לניהול

תחנת מעבר, לכל הפחות מיום 25.7.2009.

מטעם המאשימה הוגשו תצהיר ותעודת עובד ציבור עליה חתום מר שלמה בנק, המשמש כמנהל מחלקת תברואה ורישוי עסקים במועצה האזורית חוף השרון. בתע"צ צויין כי למפעת ניתנו היתרים זמניים לרשיון עסק, שתוקף האחרון שבהם פג ביום 30.4.2009, ולאחר מכן לא ניתנו לה רשיונות נוספים.

המאשימה התייחסה לטענות הנאשמים, לפיהם קיימים רשיונות על שם חברות ו/או יחידים אחרים הקשורים למפעת ומכח אותם רשיונות יש לראות את תחנת המעבר כפועלת ברשיון.

כך נטען, לגבי חברת השרון, אשר ניהלה את התחנה לפני שזו הופעלה ע"י מפעת, ולכל הפחות בין השנים 2002 - 2006.

נטען כי לחברת השרון אכן ניתן רשיון עסק לצמיתות לניהול תחנת מעבר החל מחודש 7/2002.

כן נטען כי ניהול תחנת המעבר הועבר מכח מערכת הסכמית לידי מפעת החל משנת 2006.

במצב זה נטען כי רשיונה של חברת השרון אינו יכול להועיל, שכן עצם העברת הניהול למפעת הפקיע את תוקפו של הרשיון.

נטען כי רשיון העסק מכיל הסתייגות לפיה הוא אינו ניתן להעברה, ואינו בר תוקף עם העברת הבעלות או השליטה בעסק.

כן נטען כי בהתאם לתקנה 30 לתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), תשס"א-2000 בעניין שינוי בעלות, נקבע כי עסק בעל רשיון טעון רשיון חדש עם שינוי הבעלות בו.

המאשימה טענה כי למפעת ניתנו רשיונות זמניים שהאחרון שבהם פקע ביום 25.7.2009, כך עולה מנספח י"א לתגובת מפעת.

המאשימה התייחסה אף לרשיון לניהול עסק שניתן למפעת ואשר תוקפו החל מיום 19.7.09 ולצמיתות (נספח י"ד לתגובה מפעת), אך טענה כי מדובר ברשיון בו תחת הגדרת מהות העסק, מצוין "אשפה ופסולת - הובלה בלבד".

המאשימה טענה כי רשיון זה אינו מהווה רשיון לניהול תחנת מעבר, שבו ניתן רשיון מפורש למיון וניצול פסולת, ועל כן אין לראות ברשיון זה כרשיון עסק כדין.

המאשימה טענה כי הנאשמים עצמם הודו במסגרת חקירתם במשטרה הירוקה כי למפעת אין רשיון עסק להפעלת

תחנת המעבר, ב"כ המאשימה הפנה לחקירות הרלוונטיות בענין זה.

נטען כי בדיון שהתקיים ביום 16.1.13 העיד מר שלמה בנק מטעם המאשימה ואישר את האמור לעיל, כי למפעל אין רשיון עסק החל מיום 25.7.09 וכי רשיון העסק שניתן ביום 19.7.09 הינו לאיסוף והובלת פסולת בלבד.

כן אישר מר בנק כי הרשיון שניתן לחברת השרון פקע עם העברת תחנת המעבר לניהולה של מפעל.

בדיון העידה גם גב' יעל אורן שהינה מנהלת תחום תעשיות ורישוי עסקים במשרד להגנת הסביבה.

הגב' אורן הוזמנה למתן עדות בהתאם לבקשת הנאשמים ובהתייחס לנספחים ז' ו- י"ב לתגובת מפעל.

נספח ז' הינה בקשה לרשיון שהוגשה ע"י מפעל למשרד לאיכות הסביבה ובה תואר העסק כעסק לאיסוף הובלה ומיון של אשפה. הבקשה אושרה ביום 10.5.2007 ומצוין כי האישור הינו "בכפוף לתנאים המפורטים לטופס ההתניה המצ"ב". האישור הינו בחתימתה של הגב' יעל אורן.

נספח י"ב הינו בקשה דומה שאושרה ביום 15.7.2009.

המאשימה טענה כי בהתאם לעדותה של גב' אורן, האישור שניתן ע"י המשרד לאיכות הסביבה אינו מהווה רשיון עסק כדיון, אלא מדובר באישור שניתן בכפוף לתנאים.

גב' אורן העידה כי התנאים אינם נמצאים ברשותה אך למיטב זכרונה אחד התנאים כלל היתר זמני בלבד ובאחד ניתן היתר להובלה בלבד. גב' אורן העידה כי התנאים לא התייחסו לתחנת מעבר.

הגב' אורן התייחסה עוד להיתר זמני שניתן לעסק עד ליום 31.1.2007, שהינו נספח ט"ו לתגובת מפעל ולנספח י"ז שהינו אישור בדיעבד עד ליום 30.4.2009.

בהתאם לעדותה, נספח י"ז הינו אישור בדיעבד לתחנת מעבר, בעוד שנספח י"ב היווה אישור להובלת פסולת בלבד, וזאת בהתאם לתנאים שפורטו וצורפו לאישור.

המאשימה טענה כי מעדותה של גב' אורן עולה שלמפעל לא היה רשיון עסק כדיון מאמצע שנת 2009.

טענות מפעל

מפעל טענה כי אין מקום במקרה זה לסטות מהכלל לפיו ההכרעה בהליך הפלילי תיעשה במסגרת הכרעת דין ולא במסגרת בקשה למתן צו הפסקת עיסוק.

נטען כי שאלת קיומו של רשיון עסק כדיון לתחנת המעבר הינה שאלה מרכזית בתיק שיש להכריע בה בדרך המקובלת

ותוך קיום דיון מלא בענין, ולא כפי שהמאשימה מנסה לעשות במסגרת בקשה זו.

נטען כי אף כב' השופט קובו, שדן בתיק העיקרי, התייחס לכך ששאלת קיומו של רשיון אינה מתאימה להכרעה במסגרת בקשות מקדמיות אלא במסגרת הכרעת הדין.

מכל מקום, מפעת טענה כי לעסק קיימים 3 רשיונות כדין -

ראשית נטען כי רשיון העסק לצמיתות שניתן לחברת השרון בשנת 2002 מאפשר לחברת השרון לבצע פעולות במפעל המיון.

נטען כי בין חברת השרון למפעת הושגה הסכמה מסחרית, לפיה מפעת תבצע את הפעילות באתר, אך נטען כי אין בהסכמה זו כדי לפגוע בתוקף הרשיון.

ב"כ מפעת הפנה לפסק דין בענין דומה שניתן בחע"מ (פ"ת) 7203-08 **עיריית פ"ת נ' דן חברה לתחבורה ציבורית בע"מ ואח'** (פורסם בנבו), ואשר בו נקבע כי שימוש משותף אין בו משום שינוי בתנאי הרשיון.

נטען כי לחברת השרון ניתן רשיון לצמיתות וכל עוד הוא לא בוטל ע"י רשות הרישוי הוא נמצא בתוקף.

בענין זה נטען שלא ניתן לדון בשאלת תוקפו של הרשיון של חברת השרון, שכן היא איננה צד לדיון ובמצב זה לא ניתן לקיים דיון שעלול לפגוע בצד שלישי שאינו נוכח ואינו צד להליך.

מפעת טענה כי למרות טענותיה לקיום רשיון בתוקף על שם חברת השרון היא פעלה לקבל גם רשיון על שמה.

נטען כי למפעת ישנו רשיון עסק בתוקף זאת בהתאם לנספחים ז' - י"ז לתגובה.

נטען כי נספחים ז' ו- י"ב הינם רשיונות שהתקבלו והינם בתוקף גם כיום.

המדובר בבקשות להוצאת רשיון שהגישה מפעת ואשר קיבלו את אישור המשרד להגנת הסביבה.

נטען כי העד מר שלמה בנק העיד לגבי בקשה זו כי מדובר במסמך המביע את הסכמת המועצה האזורית חוף השרון למתן רשיון עסק בכפוף להסכמת המשרד לאיכות הסביבה. נטען כי לאחר שניתן אישור מהמשרד לאיכות הסביבה הרי שיש לראות בכך כרשיון בתוקף.

מפעת טענה כי בכל מקרה אף אם תועלה טענה לגבי קיומו של רשיון בתוקף, הרי שלכל הפחות קיים בעניין זה צורך בבירור מקיף ומעמיק, ואין מקום לקבל הכרעה בעניין זה בשלב הנוכחי של הדיון.

ב"כ מפעתי הפנה לפסיקה לפיה חתימות של בעלי סמכות על בקשות לרשיון עסק הינן בבחינת הבטחה מנהלית, ועל כן יש לראות בעותרת באותו ענין כמי שזכאית לקבל רשיון עסק, כך נקבע בעת"מ (ת"א) 1192/05 **גמליאל ובניו נכסים והשקעות נ' משה סיני, ראש העירייה** (פורסם בנבו).

מפעת טוענת כי המשרד לאיכות הסביבה מכיר בפעילותה כפעילות המבוצעת כדין, וניתן ללמוד זאת מכך שבאתר האינטרנט של המשרד מופיעה תחנת המעבר ברשימת האתרים המורשים לפעול לטיפול וסילוק פסולת.

מפעת טענה עוד כי אף אם לא ייקבע כי הרשיונות שיש בידיה הינם בתוקף, הרי שיש להכיר בהם לצורך ההליך הנוכחי.

בהקשר זה נטען כי בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, למחזיק ברשיון ומבקש לחדשו קיימת ציפייה העולה כדי זכות מוקנית כי רישונו יחודש, אלא אם כן יועלו טעמים כבדי משקל השוללים את החידוש. ב"כ מפעתי הפנה לבג"צ 799/80 **שללם נ' פקיד הרישוי**, פד"י לו (1) 317, העוסק בענין זה, ולפסיקה נוספת ברוח זו.

מפעת הגישה בקשה להגשת ראייה נוספת במסגרת הדיון בבקשה זו.

נטען כי בדיון שהתקיים ביום 11.11.13 בפני כבוד השופט עטר בת"פ 55724-10-10 שהינו כתב אישום נפרד המייחס לנאשמים 1-ו- ולאחרים עבירות דומות בתקופה שבין, העידו גברת יעל אורן ומר איתן ארם, ומעדותם ניתן ללמוד כי יש לראות במפעת כמי שהינה בעלת רשיון עסק כדין.

הראיות הנוספות עליהן מבקשת מפעתי להסתמך הינן עדותה של גב' יעל אורן אשר נשאלה לגבי משמעות החתימה והחותמת שלה על גבי בקשה לקבלת רשיון עסק, שהוגשה באותו תיק וסומנה ת/28.

גב' אורן אישרה כי לאחר שנחתמה הבקשה על ידה מועברת הבקשה לרשות המקומית או האזורית. כן אישרה גב' אורן כי לאחר שהבקשה נחתמת הסתיים הטיפול הפורמאלי של המשרד להגנת הסביבה בבקשה, וכדבריה - "נכון שמבחינת בעל העסק - הוא קיבל את האישור של המשרד להגנת הסביבה לרישוי העסק" (עמוד 86-87 לפרוטוקול הדיון מיום 11.11.13)

נטען כי החותמת עליה נחקרה הגב' אורן וזהה לחותמות על הבקשות לרשיון עסק שצורפו כנספחים ז' ו-י"ב, ועל כן ניתן להסיק שחתימה וחותמת המצויים על בקשות אלה מהווים את סיום הליך הרישוי מבחינת המשרד להגנת הסביבה - ומכאן כי למפעת ישנו רשיון עסק בתוקף.

עדות נוספת אותה ביקשה מפעתי לקבל כראיה במסגרת הדיון בבקשה זו הינה עדותו של מר איתן ארם.

הכוונה לעדותו בה הוא נשאל לגבי משמעות פרסום תחנה לפינוי פסולת באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה.

מר ארם אישר כי אם תחנה מופיעה ברשימה זו הרי שמשמעות הדבר הינה היות התחנה בעלת רשיון עסק כדין מבחינת

המשרד לאיכות הסביבה. (עמודים 99-100 לפרוטוקול הדיון מיום 11.11.13).

לאור טענות מפעל לקיומו של רשיון עסק בתוקף נטען על ידה כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה בסיכומיה אינה דומה לענייננו, ועל כן אין זה סביר לעשות שימוש בסעיף 17 לחוק.

מפעל התייחסה לטענות למחדלים ולפעילות לא תקינה של תחנת המעבר, וטענה כי אין ממש בטענות להעדר תשתיות מתאימות ולפעילות לא תקינה של התחנה.

מפעל הסתמכה על נספח כ' לתגובתה, שהינו דו"ח ביקור של מר איתן ארם מהמשרד להגנת הסביבה מיום 9.5.02, ובו צויין כי במפעל המיון נמצאו כל התשתיות הדרושות.

כן נטען כי עצם העובדה שלחברת השרון ניתן רשיון עסק כדיון, מוכיחה שהתשתיות הדרושות קיימות במקום. והוא הדיון לעניין הרשיונות שניתנו למפעל בהמשך.

מפעל התייחסה עוד לנספח כ"ז בתגובתה, שהינו דו"ח שנערך ע"י המשרד להגנת הסביבה המתייחס לחודש 8/2011, ובהתאם לאמור בו התשטיפים במקום מבוצעים כנדרש.

בנוסף נטען כי המאשימה לא פרטה טענות קונקרטיות בבקשתה ולא צורפה חוות דעת מומחה לעניין סיכון ספציפי הנובע מהפעלת תחנת המעבר.

מפעל טענה עוד כי בהתחשב בכך שהתחנה פעילה מספר שנים תחת שמה הנוכחי, והמאשימה פנתה בהגשת כתב האישום ובבקשה זו רק בעיתוי הנוכחי, ובחלוף מספר שנים כאמור, הרי שלא ניתן לראות בהפעלת התחנה סיכון כנטען ע"י המאשימה.

נטען כי הפגיעה בחופש העיסוק של מפעל צריכה לעמוד בתנאי פסקת ההגבלה שבסעיף 4 לחוק יסוד: חופש העיסוק, ובהתאם לכך יש לבדוק שכל פגיעה בחופש העיסוק נעשית לתכלית ראויה ובמידה שאינה עולה על הנדרש.

בהקשר זה נטען כי מפעל המיון המופעל בתחנת המעבר הינו מהמפעלים הגדולים ביותר למיחזור אשפה, וכי התחנה משרתת כ- 700,000 תושבים באזור השרון.

במצב זה נטען כי צו הסגירה יגרום לנזק עצום ועלול לגרום אסון תברואתי, באם ינתן מבלי שיוצע פתרון אחר לפינוי האשפה והטיפול בה. נטען כי מדובר במצב בו הפגיעה (הן הציבורית תברואתית והן הפגיעה בחופש העיסוק של מפעל) תהיה רבה מהתועלת.

ב"כ מפעל הפנה לפסק דין עדכני שניתן בענין דומה לאחרונה בעפ"א (מרכז) 16585-02-13 ועדה מקומית לתכנון

ובניה טייבה נ' חברת מפעלי מיחזור שרונים בע"מ ואח' (פורסם בנבו) ובו אישר בית המשפט המחוזי את החלטתו של בית משפט השלום וקבע כי אין לקבל בקשה למתן צו הפסקה שיפוטי לפי סעיף 239 לחוק התכנון והבניה בעניינה של תחנת מעבר לפסולת "שרונים".

באותו ענין נקבע כי -

"פינוי פסולת מהעיר טייבה ומישובים נוספים המפנים פסולת לאתר המשיבים הוא צורך חיוני ונעשה מידי יום.

אי אפשר לחיות בלא פינוי פסולת, גם לא יום אחד בלבד.

ברור כי סגירת האתר בצו בית משפט וקיומו של הצו, הלכה למעשה, ייצור מכוח הכורח פתרונות אחרים בלתי חוקיים ואז יימצא בית המשפט אולי "מתקן עוולה" ליצירת "עוולה אחרת" ולכך בית המשפט לא יתן יד ובוודאי שלא על דרך מתן צו לפי סעיף 239, כמבוקש בערעור".

בנוסף נטען כי המאשימה יכולה לנקוט באמצעים פחות קיצוניים בטרם פניה בבקשה למתן צו הפסקת עיסוק, כגון בקשה להחלת הצו על אזורים מסוימים בשטח מפעל המיון, וכי על המאשימה למצות תחילה הליכים קיצוניים פחות כלפי הנאשמים.

עוד נטען כי קיימים צדדים רלוונטיים נוספים שלא צורפו - מר שלמה עזרא, שותף ב"מפעל" הקשור בהסכמים עם גורמים שונים, וכן חברת דשא וחברת השרון.

טענות הנאשם 2

הנאשם 2 הצטרף לטענות מפעל, וכן טען כי הבקשה לוקה בשיהוי ניכר.

בנוסף נטען כי התיק העיקרי נקבע לדיון בחודשים הקרובים ואין מקום למתן צו שיפגע פגיעה חמורה בחופש העיסוק של הנאשמים בטרם יסתיים הדיון בתיק לגופו ויתבררו טענות המאשימה בתיק העיקרי.

נטען כי לאור השיהוי הרב מחד, והצפי לסיום ההליכים בתיק העיקרי בחודשים הקרובים, אין מקום להיעתר לבקשת המאשימה.

טענות הנאשמים 4-5

הנאשמים 4-5 טוענים כי יזמו את הקמת תחנת המעבר השרון באמצע שנות ה-90 כפרויקט משותף להם ולקיבוץ תל יצחק.

נטען כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה (מחוז מרכז) אישרה שינוי יעוד של המקרקעין עליהן הוקמה התחנה מיעוד חקלאי

לאזור תחנת מעבר לטיפול ועיבוד אשפה, עוד בשנת 1996, וזהו ייעודם של המקרקעין עד היום.

הנאשמים ציינו כי הם קיבלו רשיון לניהול עסק החל מיום 6.10.1996 ועד 1.7.2002, כאשר הרשיון האחרון ניתן לתחנת מעבר השרון בע"מ לצמיתות.

נטען כי מעולם לא נתקבלה הודעה על ביטול הרשיונות והנאשמים פעלו בתחנה מתוקף רשיונות אלה, הן באופן אישי, והן כמנהלי החברות בהן הם כיהנו כמנהלים.

נטען כי הנאשמים השקיעו בתחנת המעבר מיליוני שקלים לאורך השנים ברכישת ציוד ומכונות.

הנאשמים טענו כי לאור ההתמקדות של המאשימה בסוגיית קיומו או אי קיומו של רשיון עסק, ניתן לומר שהמאשימה למעשה זנחה את טענותיה למחדלים בהפעלת התחנה ולסיכונים הנטענים לסביבה.

הנאשמים טענו כי המאשימה בבקשתה התעלמה מהרשיונות הנ"ל שניתנו לנאשמים לניהול תחנת המעבר.

כן נטען כי הנאשמים הינם בעלי מניות ודירקטורים בחברות ולנסי - תל בע"מ שהינה הבעלים של תחנת מעבר השרון וכן הינם בעלי מניות ודירקטורים בחברות ד.שא. איכות הסביבה בע"מ ותחנת מעבר השרון בע"מ.

נטען כי לכל החברות הנ"ל ישנה זיקה לתחנת המעבר, אך הם לא צורפו לבקשה לצו הפסקת עיסוק.

נטען כי המאשימה התייחסה בבקשתה למפעת בלבד - מפעת, בניסיון לנתק בינה לבין בעלי הזכויות והרשיונות, וזאת באופן מלאכותי ולא צודק.

נטען עוד כי המאשימה בפניות שונות בהקשר לתחנת המעבר, פנתה אל כל הנוגעים בדבר, לרבות, חברת השרון וד.שא. וכן לנאשמים 4-5, וזאת כפועל יוצא מהיות גורמים אלה רלוונטיים לפניותיה.

הנאשמים טוענים כי אין לקיים דיון בבקשה בהעדרם של כל הגורמים הרלוונטיים, ובפרט כאשר המאשימה ביקשה במסגרת הבקשה כי בית המשפט ייתן צו האוסר על הנאשמים להעביר לאחרים את הבעלות או החזקה בתחנה, ובמצב זה יש חשש לפגיעה בחופש העיסוק ובזכויות קנייניות של הנאשמים והחברות שבבעלותם.

בנוסף נטען כי בהליך השימוע שהתקיים ב 22.11.09 הוסברו היחסים בין המפעילים והבעלים השונים של התחנה, ולא עלתה כלל טענה כי יש לסגור את התחנה בהעדר רשיון כדן.

נטען כי לאחר השימוע הועברו למאשימה מידע לגבי הבעלויות בתחנה והרשיונות וכן הועבר לוי"ז ומטלות שבוצעו.

נטען כי כל הפעולות שבוצעו נעשו בידיעה כי קיימים רשיונות כדן וכי הנאשם 4 וחברת השרון קיבלו על עצמם את הטיפול בדרישות המאשימה בשם תחנת המעבר וכל הגורמים המעורבים.

נטען כי אך לאחרונה, ביום 13.10.13, נשלח למפעת דו"ח סויר בתחנת מעבר השרון, כאשר הדו"ח נשלח לנאשם 4 כמנהל תחנת מעבר השרון - דשא איכות הסביבה, ותוך ציון בעל העסק כנאשם 4.

לאור זאת, נטען כי לא ברורה האבחנה שהמאשימה מנסה לעשות בין הגורמים השונים במסגרת טענותיה להעדר רשיון עסק כדין.

הנאשמים התייחסו בבקשתם לפגיעה בחופש העיסוק כתוצאה ממתן הצווים המבוקשים, והתייחסו לכך שפגיעה שכזו יש לעשות בהתאם לחוק היסוד ובאופן מידתי בלבד, כנטען ע"י מפעל.

טענות נוספות של מפעל במסגרת בקשתה לדחייה על הסף של הבקשה:

מפעל הגישה בד בבד עם סיכומיה בקשה לדחייה על הסף של הבקשה למתן צו הפסקת עיסוק.

בבקשה טענה מפעל מספר טענות לאי מתן הצו המבוקש, חלק מהטענות הועלו אף בתגובה לבקשה, ועל כן לא אחזור עליהן.

ראשית, נטען כי מפעל המיון הוגדר כ"מפעל חיוני" ע"י המשרד להגנת הסביבה וע"י משרד התעשייה המסחר והתעסוקה ביום 8.1.13, ואישור זה הוארך לאחרונה והוא בתוקף עד ליום 31.12.15.

מפעל טענה כי סגירת מפעל המיון המוגדר כ"מפעל חיוני" אינה סבירה, וכי לא ייתכן שממשלת ישראל תכיר במפעל כמפעל חיוני מחד, ותבקש סגירתו והפסקת פעילותו מאידך, וכל זאת באותה נשימה.

בנוסף נטען לשיהוי כבד בהגשת הבקשה.

נטען כי מסיום הדיון שנערך בבקשה למתן צו הפסקת העיסוק, ביום 16.1.13 ועד הגשת הסיכומים בפועל ע"י המאשימה חלף זמן רב ואילו היתה דחיפות אמיתית בבקשה היו הסיכומים מוגשים במועד מוקדם ככל האפשר.

טענה נוספת שהועלתה הינה כי הבקשה אינה מבוססת על כתב האישום הנוכחי.

נטען כי ביום 12.9.13 הוגש כתב אישום מתוקן, אך הבקשה למתן צו הפסקת עיסוק לא תוקנה בהתאם. בנסיבות אלה נטען כי הבקשה מהווה חריגה מסמכותו של בית המשפט בהיותה נסמכת על כתב אישום שאיננו קיים עוד.

נטען כי לאחר הגשת כתב האישום המתוקן המאשימה היתה צריכה להגיש בקשה חדשה, דבר אשר לא נעשה על ידה.

נטען כי חלק מרכיבי הבקשה למתן צו הפסקת עיסוק היו כי בית המשפט יטיל על מפעל ושאר הנאשמים ערבויות משמעותיות. נטען כי סעיפי החוק הרלוונטיים אינם מאפשרים הטלת סנקציה כמבוקש ע"י המאשימה ועל כן בית המשפט אינו מוסמך להורות כן.

נטען עוד לאי צירופם של צדדים רלוונטיים העשויים להיפגע ממתן הצו כגון תחנת מעבר השרון בע"מ, וצדדים אלו יוכלו לעתור בבקשה לביטול החלטה שניתנה בהעדרם.

בנוסף נטען כי לא ניתן להסתמך על אמרותיהם של הנאשמים 2-6 כפי שהמאשימה מבקשת לעשות במסגרת בקשה זו שכן אמרותיהם של הנאשמים לא הוגשו בהתאם לתנאים הנדרשים בסעיפים 11-12 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971.

לאור זאת נטען כי יש לסלק הבקשה על הסף.

תגובת המאשימה לטענות מפעת

נטען כי האישורים למפעל החיוני ממוענים ל"תחנת מעבר השרון/הדרים" שממוקמת ב"מתחם הדרים נתניה", בעוד שבענייננו מדובר בתחנת מעבר "מפעת 1965 (1987) בע"מ", הממוקמת בסמוך לקיבוץ תל יצחק.

נטען כי לא נשמעו עדויות בעניין זה, ועל כן אין בהגשת מסמכים אלה כדי ללמד כי למפעת ניתן אישור מפעל חיוני. מכל מקום נטען כי עצם קבלת האישור אינו מעניק חסינות מפני החובה לנהל את העסק תוך עמידה בדרישות החוק.

ב"כ המאשימה טען כי יש לדחות את הטענה בדבר שיהוי כבד מצד המאשימה, שכן הנאשמים הם שיזמו את הליך הגישור בעטיו נדחתה הגשת הסיכומים בבקשה, ובהתאם לחוק ולתקנות בתקופת קיומו של הליך גישור יעוכבו ההליכים בתיק.

לטענה, כי לאחר הגשת כתב האישום המתוקן היה על המאשימה להגיש את הבקשה למתן צו הפסקת עיסוק מחדש, נטען כי התיקונים שאושרו בכתב האישום בהתאם להחלטת כבוד השופט קובו מיום 2.9.13 היו 4 תיקונים טכניים בלבד, בעוד שפירוט הרקע והעובדות בכתב האישום כלל לא שונה. על כן נטען כי יש לדחות טענה זו מכל וכל.

לגבי טענת העדר סמכות לחיוב בהפקדת ערבויות בהתאם לסעיפי החוק הרלוונטיים, נטען כי בסעיף 16(1) לחוק רישוי עסקים ישנה סמכות כללית לבית המשפט להורות על "כל דרך אחרת הנראית לו מתאימה כדי להביא לידי הפסקה של ממש בעיסוק". נטען כי בהתאם לאמור בסעיף זה קיימת סמכות נרחבת לבית המשפט, ואין מניעה מהטלת ערבויות על הנאשמים כחלק מההחלטה בבקשה למתן צו הפסקת עיסוק.

לגבי שימוש בהודעותיהם של הנאשמים בחקירותיהם במשטרה הירוקה, נטען כי הליך זה דומה להליך של בקשה למעצר עד תום ההליכים, בו נדרשות רק ראיות לכאורה, ובמסגרתו נעשה שימוש בהודעות הנאשם בחקירתו במשטרה. בנסיבות אלה נטען כי במסגרת בקשה זו ניתן להסתמך על הודעות הנאשמים כחלק מהתשתית לביסוסה של הבקשה.

התייחסות המאשימה לעדויות הנוספות שצורפו לבקשת מפעת

נטען כי העדויות של גב' יעל אורן ומר איתן ארם הוצאו מהקשרן ואין להבין מהן כי למפעת קיים רישיון עסק כדין.

נטען כי לא ניתן להסיק מקיומה של חותמת המשרד להגנת הסביבה על בקשה לרישיון עסק כי תם הליך הרישוי כפי שמנסה ב"כ מפעת לטעון על סמך עדותה של הגב' יעל אורן.

ב"כ המאשימה טען בהקשר זה כי בהתאם לחוק רישוי עסקים קיימת חלוקת תפקידים בין "רשות הרישוי" לבין "נותן אישור".

נטען כי אף לאחר קבלת האישור והחותמת מטעם "נותן האישור", ישנם גורמים נוספים בתהליך, ולכן אין די באישור ובחותמת, כנטען ע"י ב"כ הנאשמת.

בהקשר זה הפנה ב"כ המאשימה לעדותו של מר שלמה בנק במסגרת בקשה זו, בה הוא נשאל לענין זה:

"ש. אם אתה אמרת לנו בשם המועצה הסכמת לתת רשיון והמשרד להגנת הסביבה כפי ששמענו ממך וראינו במסמך, הסכים, למה אין לי רשיון עסק?

ת. המשרד להגנת הסביבה הוא גורם אחד מרישוי העסק.

אני לא יודע איזה אישור חסר וזה נעצר פה".

(עמוד 25 לפרוטוקול יום 16.1.13 ש' 27-30)

כן נטען כי בהתאם לסעיף 8 לתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), תשס"א-2000, ההחלטה הסופית באשר לאישור רשיון העסק הינה בידי רשות הרישוי ולא בידי נותן האישור.

כן נטען כי יש לעמוד בדרישה הקבועה בסעיף 10(א) לתקנות כי רשיון עסק ינתן ע"י רשות הרישוי לפי טופס המיועד לכך.

נטען כי בעדותו מר שלמה בנק הוא אישר כי הנספחים אליה התייחסה מפעל - נספחים ז' ו- י"ב, הינם בקשות לרשיון עסק ולא רשיונות העסק עצמם. (עמ' 26 לפרוטוקול, ש' 17-19).

באשר לעדותו של מר איתן ארם, ולטענה כי הימצאותה של מפעל ברשימת האתרים המורשים לטיפול וסילוק פסולת באתר האינטרנט של המאשימה, מהווה אישור לכך שהמאשימה רואה בה כבעלת רשיון כדן, נטען כי אין ממש בטענה זו, שכן קיימות דרישות ברורות לשם קבלת רשיון עסק, ופרסום באתר האינטרנט אינו אחת מדרישות אלה, לכן נטען שאין כאן הוכחה כלשהי לטענת הנאשמת, אלא ניסיון התחכמות בלבד.

דין

חוק רישוי עסקים קובע בסעיפים הרלוונטיים כדלקמן:

"אמצעים נוספים

16. הורשע אדם על עבירה לפי סעיף 14 או לפי הוראה בחיקוק אחר הקובעת כללים בדבר עיסוק בעסק הטעון רישוי לפי חוק זה, רשאי בית המשפט, בנוסף לכל עונש שיטיל -

(1) לצוות על הפסקת העיסוק בעסק, לחלוטין או לתקופה שיקבע, אם בסגירת החצרים ואם בכל דרך אחרת הנראית לו מתאימה כדי להביא לידי הפסקה של ממש בעיסוק;

עמוד 12

(2) לצוות על הנשפט להימנע באותו עסק מכל פעולה שיפרט בצו;

(3) לצוות כי לא ינהל אדם בחצרים נשוא האישום עסק טעון רישוי ללא רישיון, היתר זמני או היתר מזורז כדין ושלל יעביר לאחר את הבעלות או החזקה בעסק, אלא אם כן בידי אותו אדם רישיון, היתר זמני או היתר מזורז כדין לניהול עסק זה.

סמכות בית המשפט אחרי הגשת כתב אישום

17. הוגש כתב אישום בשל עבירה לפי סעיף 14, רשאי בית המשפט שאליו הוגש כתב האישום לתת צו כאמור בסעיף 16, ותקפו יפקע עם ביטול כתב האישום, או עם מתן גזר הדין, או במועד שבו זוכה הנאשם זיכוי סופי, או בכל מועד קודם שנקבע בצו.

מערכת השיקולים והאיזונים שעל בית המשפט להפעיל בבואו להכריע בבקשה למתן צו הפסקת עיסוק לפי סעיף 17 אינה מפורטת בחוק רישוי עסקים, אך גובשה היטב בהלכה הפסוקה. תמציתה, כי ככל שעולה משקל אי החוקיות בפעולת הנאשמים, והעדר העיגון החוקי לפעולתם הוא ברור ובוטה יותר, כך יקטן הנטל המוטל על המאשימה להוכיח את הסיכון או המפגע הציבורי שיוצרת המשך הפעלת העסק. ולהפך: ככל שבידי הנאשמים טענות הראויות להתברר לגבי העיגון החוקי לפעילותם, כך נדרש מהמאשימה להרים נטל גדול יותר לגבי הסיכון הציבורי המיידית שבהמשך פעילות העסק. קל וחומר, כאשר עסקינן בעסק המתנהל מזה שנים רבות וכאשר הבקשה למתן צו הפסקת עיסוק מוגשת לאחר שנים של פעילות דומה, היוצרות נסיבות של שיהוי ממשי בהגשת הבקשה.

ברע"פ 4384/13 מ"י נ' מיאו והאו בע"מ ו-15 אח' (פורסם ביום 3.3.14) נפסק על ידי בית המשפט העליון:

"סעיף 16 לחוק מסמך את בית המשפט ליתן צו שמטרתו למנוע המשך הפעלה של עסק המנוהל ללא רישיון, וזאת במועד גזר הדין ובנוסף לכל עונש שיטיל (להלן: **צו הפסקת עיסוק**). הפסיקה עמדה על כך שמטרתו של צו זה אינה רק עונשית אלא בעיקר מניעתית: "צו סגירה איננו בגדר עונש מן הענשים שבית-המשפט מוסמך להטילם. זו היא סנקציה מיוחדת במינה שמטרתה להפסיק פעם ולתמיד את המשכת ביצוע העבירה של ניהול עסק ללא רישיון או תוך הפרת תנאי הרישיון. השימוש באמצעי זה, בין אם הוא בעל אופי אדמיניסטרטיבי או בעל אופי שיפוטי, שונה מסמכות הענישה הרגילה" (ע"פ 242/65 **היועץ המשפטי נ' חברת מלון "רות" בע"מ**, פ"ד יט(3) 415, 418 (1965) (להלן: **עניין מלון רות**); בש"פ 738/89 **קולנוע דקל בע"מ נ' עיריית תל אביב-יפו**, פ"ד מג(3) 759, 762 (1989); רע"פ 3329/05 **חברת קו המים אירועים בחוף מכמורת בע"מ נ' מדינת ישראל**, פסקה 7 (4.7.2005)). צו הפסקת עיסוק נועד אפוא להרתיע אדם המפעיל עסק ללא רישיון או בחריגה מתנאיו - עבירה פלילית כשלעצמה - מלהוסיף לעשות כן (עניין מלון רות, בעמ' 420). משהורשע אדם בהפעלת עסק ללא רישיון ובמועד ההרשעה אין בידיו רישיון בתוקף, מן הראוי להגביר את ההרתעה באמצעות ציווי על הפסקת עיסוק ועל כן ככלל יש לכלול בגזר הדין צו הפסקת עיסוק. בצד האמור, מאפייניו של הליך רישוי עסקים כפי שאעמוד עליהם בהמשך מוליכים למסקנה שהשימוש בסמכות לפי סעיף 16 מחייב הפעלה של שיקול דעת המצריך איזון בין כמה שיקולים מתחרים. (...)

הקשיים הטמונים בהליך הרישוי, ובעיקר מקרים שבהם הליך הרישוי נמשך זמן רב מסיבות שאינן תלויות במבקש

הרשיון, מקרינים על שיקול הדעת המוקנה לבית המשפט בשאלה אם ליתן צו הפסקת עיסוק לפי סעיף 16 לחוק. תכליתו המניעתית של הצו מוליכה למסקנה שככלל יש להורות על הפסקת עיסוק בעסק כל אימת שלא ניתן רשיון. אולם בד בבד עם מתן הצו, נדרש בית המשפט להפעיל שיקול דעת בקובעו את מועד כניסתו של הצו לתוקף. לשם כך יש לאזן בין מידת הנזק שייגרם לבעל העסק ולצדדים שלישיים כתוצאה מהפסקת העיסוק לאלתר, לבין מידת הנזק שייגרם לציבור כתוצאה מהמשך הפעלתו ללא רשיון לפרק זמן נוסף אשר מטרתו ליתן לבעל העסק או לצדדים שלישיים שהות להתארגנות, או לחלופין לאפשר את מיצויו של הליך הרישוי. בתוך כך יביא בית המשפט בחשבון, בין היתר ומבלי למצות, את מידת הפגיעה בתכליות המנויות בסעיף 1 לחוק, את התנהגות הצדדים ואת קיומם של הליכי השגה על החלטה שלא ליתן רשיון, ככל שמתנהלים כאלה. בית המשפט מוסמך לדחות את ביצוע הצו לפרק זמן סביר, ואף להוסיף לדחותו מעת לעת לבקשת מי מהצדדים (או שניהם), בהתחשב במכלול נסיבות העניין (ראו והשוו: עניין **מלון רות**, בעמ' 419; בר"ם 6085/03 **אביוב נ' ועדת הערר המחוזית** (24.9.2003); ניסן שריפי "הסמכות לעכב ביצוע של צו סגירה לעסק" מקרקעין ט(1) 3 (2010)). האיזון בין השיקולים המתחרים נדרש להוביל לתוצאה סבירה ומידתית.

השיקולים המנחים במתן צו לפי סעיף 16 ומועד כניסתו לתוקף יפים, בשינויים המחויבים, גם לגבי סעיף 17, שכן מטרתם של שני הצווים זהה: למנוע הפעלת עסק ללא רשיון הפוגעת בתכליות החוק. **אלא שבשונה מסעיף 16, צו הפסקת עיסוק זמני ניתן לפני שהוכחה אשמתו של הנאשם. בשלב זה של ההליך הפלילי נהנה הנאשם מחזקת החפות, והשאלה אם יש מקום להרשיעו בעבירה של הפעלת עסק ללא רשיון או בחריגה מתנאי טרם התבררה והוכרעה. ככל שההליך הפלילי יסתיים בזיכוי של הנאשם, הנזק שייגרם לו ולצדדים שלישיים כתוצאה מהצו עלול להיות רב וחסר תקנה. הבדל זה בין הצווים מסיט את נקודת האיזון הראוי לכיוונו של הנאשם ומחייב את בית המשפט להקנות משקל מוגבר לזכויותיו החוקתיות להליך הוגן ולחופש עיסוק.** הבדל זה משליך על עיצוב אמת המידה למתן צו הפסקת עיסוק זמני לפי סעיף 17 לחוק: כתנאי למתן סעד שברגיל מותנה בהרשעה כבר בשלב הגשת כתב האישום - שומה על המאשימה להראות שהצו דרוש למניעת פגיעה ממשית ומוחשית באינטרס ציבורי חשוב המגולם במטרות החוק, וכי לא ניתן להשיג את מטרת הצו באמצעי מידתי יותר. כך, למשל, עילה למתן צו עשויה לקום אם הפעלת העסק יוצרת **סיכון ממשי לציבור** (השוו: ע"פ (מחוזי נצ') 11-10-25350 **מפעלי ברודני בע"מ נ' עיריית נצרת עילית** (3.1.2012)), **גורמת למטרד ולפגיעה באיכות הסביבה** (השוו: עפ"א (מחוזי מר') 12-04-32373 **דבוש נ' מועצה אזורית לוד** (14.1.2013)), או **פוגעת באופן בוטה בשלטון החוק** (השוו: ע"פ (מחוזי חי') 11-04-6672 **עיריית חיפה נ' בן שמואל** (14.4.2011); ת"פ (שלום חד') 12-12-30724 **מדינת ישראל נ' מול השופט** (8.1.2013)) - והכל כשלא ניתן להשיג את מטרת הצו באמצעי מידתי יותר. **כמו כן יש ליתן משקל מתאים לשאלה אם מדובר בעסק שניתן לו רשיון בעבר, ושבעליו מואשם בהפרת תנאי מתנאי או שמא מדובר בעסק שלא ניתן לו רשיון כלל.** ככל שבעל העסק החל בהפעלתו בלא לפעול לקבלת רשיון עסק כלל, תפעל עובדה זו לחובתו, שכן אין מקום ליתן יד לתופעה של עסקים הפונים לקבלת רשיון עסק רק לאחר שננקטים כלפיהם הליכים פליליים - התנהלות הפוגעת בשלטון החוק (ראו ע"פ (מחוזי חי') 09-02-10131 **מגרסות יופי נוף בע"מ נ' עיריית קריית אתא** (22.2.2009); ת"פ (שלום י-ם) 03-8493 **מדינת ישראל נ' בן אלי** (26.1.2010)). בית המשפט יציב על כף המאזניים את השיקולים שעליהם עמדו, תוך מתן משקל הולם לעובדה שהנאשם טרם הורשע בדיון.

המסגרת העיונית להכרעה בבקשה לפי סעיף 17 דומה במאפייניה לזו הנוהגת בבקשה למעצר נאשם עד תום ההליכים לפי סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, בשינויים המחויבים. כלומר, **על המאשימה להניח תשתית ראייתית לכאורה למיוחס לנאשם בכתב האישום ולקיומה של**

"עילת הפסקת עיסוק מיידית" - עליה לשכנע כי נקודת האיזון בין מידת הנזק שייגרם לבעל העסק ולצדדים שלישיים כתוצאה ממתן הצו לבין מידת הנזק שעלול להיגרם לציבור כתוצאה מהמשך הפעלת העסק ללא רישיון עד לסיום המשפט - מטה את הכף להעדיף את אינטרס הציבור; וכי לא ניתן להשיג את מטרת הצו באמצעי מידתי יותר. במסגרת מלאכת האיזון מוקנה לבית המשפט שיקול דעת רחב. לעניין דרך בחינתה של התשתית הראייתית הנדרשת למתן הצו, ניתן להקיש, בשינויים המחויבים, מההלכה הנוהגת לגבי תשתית ראייתית לצורך מעצרו של נאשם עד תום ההליכים. לפי הלכה זו, רמת ההוכחה הנדרשת אינה זו הנוהגת בהליך העיקרי - היינו: מעבר לכל ספק סביר, אלא די בבחינת כוח ההוכחה הגולמי הטמון בחומר החקירה. בית המשפט נדרש לבחון אם קיים סיכוי סביר שעיבודן של הראיות במהלך המשפט - תוך כדי העברתן בכור ההיתוך של החקירות ומבחני הקבילות והמשקל - יוביל בסופו של דבר להרשעת הנאשם (בש"פ 8087/95 **זאדה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(2) 133, 146-147 (1996)). **לצורך מתן צו לפי סעיף 17 לא יסתפק בית המשפט בבחינת התשתית הראייתית הלכאורית להוכחת המיוחס לנאשם בכתב האישום, אלא יוסיף ויבחן במשקפיים אלה אם הונחה תשתית מספיקה לביסוס עילת הפסקת עיסוק מיידית כאמור.** (ההדגשות לעיל ולהלן שלי - נ.מ.ש).

בע"פ (נצ') 17851-04-12 **חמת גדר בע"מ נ' הוועדה המחוזית לתכנון ובניה - מחוז הצפון** (פורסם בנבו) דן בית המשפט המחוזי במערכת השיקולים העומדת בפני בית המשפט בעת בחינת ההצדקה למתן צו הפסקה שיפוטי לפי סעיף 239 לחוק התכנון והבניה, שהינו בעל רציונל דומה לזה של סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, ועל הנטל המונח על מבקש הצו. וכך נקבע:

"כאשר מוגשת בקשה למתן צו הפסקה שיפוטי שנים לאחר שהחל השימוש, בטענה כי שימוש זה איננו חוקי ויש להפסיקו, מוטל על מבקשת הצו להראות כי יש לה ראיות לכאורה, טובות למדי, המבססות טענתה, כי אף בטרם יברר בית המשפט לעומק את טענות ההגנה, מן הראוי להפסיק את השימוש.
(...)

הדברים נכונים ביתר שאת, כאשר תלוי ועומד הליך פלילי, במסגרתו אמורות להתברר, בין היתר, טענות הנאשם באשר לחוקיות השימוש (להבדיל מטענותיו לגבי הטלת האחריות הפלילית עליו), ובמקום לפעול בנחישות לביורר ההליך הפלילי לגופו, מפנה המשיבה את מרצה להוצאת צו הפסקה, המבוסס על ראיות לכאורה.
(...)

להבדיל מפרשת **שוויצר ויד שלום**, בהן הייתה אי החוקיות בולטת וזועקת (בפרשת **יד שלום** לא הייתה מחלוקת כי אין היתר לשימוש חורג והשאלה היחידה הייתה האם השיהוי מצדיק דחיית הבקשה להוצאת הצו), הרי בענייננו, חולקים המשיבים על טענת אי החוקיות. כך גם הלכת **שוויצר**, פסק הדין המנחה, **מדברת במקרים בהם אי החוקיות הינה ברורה ומובהקת**. צודקת המשיבה בטענתה, כי תכלית ההוראה הינה להביא להפסקתה של פעילות בלתי חוקית, ללא קשר לביורר אשמתו של מאן דהוא. מתן הצו גם איננו מותנה בהגשת כתב אישום כנגד מבצע העבירה. יחד עם זאת, **קיימת הצדקה למתן הצו כאשר הפרת החוק הינה זועקת ונעשית לעין הציבור, ללא הפרעה**. במקרה שלפני, כאשר הפעילות ה"לא חוקית" מתבצעת במשך שנים, ומכח החלטת בית המשפט קמא העיסוקים העיקריים באתר ימשכו, מאחר והצו לא יחול עליהם, ההצדקה למתן הצו, בטרם תבורר לעומק אי החוקיות, הינה פחותה ומוטלת בספק רב".

בע"פ (מחוזי נצרת) 25350-10-11 **מפעלי ברודני בע"מ ואח' נ' עיריית נצרת עילית** (פורסם בנבו) התייחס בית המשפט המחוזי לתנאים לקבלת בקשה למתן צו הפסקת עיסוק.

בית המשפט קבע כי במצב בו הנאשמים פועלים ללא רשיון כדון, כאשר הם מודעים לפעילותם הבלתי חוקית, הרי שדי בכך שהעסק עלול לסכן חיי אדם או לגרום להפרעה ממשית או לסיכון לשלום הציבור, בכדי להורות על הפסקת עיסוק, בשלב מקדמי.

כן נקבע כי ככל שהפעילות האסורה היא בוטה ומבטאת זלזול רב יותר בשלטון החוק, כך נתן להסתפק אף בסיכון נמוך לפגיעה בציבור בכדי להיעתר לבקשה.

בנוסף נקבע כי די בראיות לכאורה לסכנה הנשקפת מהפעילות האסורה, ואין צורך ברמת ההוכחה הדרושה בהליך העיקרי.

באותו מקרה הנאשמים הפעילו 3 אולמות אירועים בשטח של 7,000 מ"ר, ללא רשיון עסק ובניגוד לתכנית התקפה. המאשימה טענה כי המצב התכנוני הינו כזה שאינו מאפשר קבלת אישור לשימוש חורג ומחייב הכנת תכנית מפורטת, כאשר מדובר בתהליך ממושך ביותר, בו העסק, באם ימשיך בפעילותו, יפעל ללא היתרים ואישורים כדון.

בית המשפט קבע באותו ענין כי הנאשמים מראש הגישו בקשה להיתר בנייה לשיפוץ המבנה כמבנה תעשייה בעוד שהמבנה יועד מלכתחילה לשמש לאירועים, במטרה לבקש בשלב מאוחר יותר היתר לשימוש חורג.

במצב דברים זה קבע בית המשפט כי יש לראות בפעילותם של הנאשמים פעילות בוטה, המפגינה זלזול בחוק ומתריסה כנגדו בפרהסיה.

לאור זאת נקבע כי במצב זה די בסיכון נמוך לשלום הציבור בכדי לקבל הבקשה.

בע"א (נת') 34564-08-11 **חברת מפעלי שרונים בע"מ נ. ראש העירייה הממונה, עיריית טייבה** (פורסם בנבו) התייחס בית המשפט לכך שמעבר לטענת העדר הרישוי, מוטל על מבקש הצו להראות מדוע יש לתת צו בטרם בירור ההליך המשפטי הפלילי לגופו:

"ברם, כפי שנפסק לא אחת, מעודם לא הסתפקו בית המשפט בנימוק יחיד זה, ודרשו להוכיח נסיבות שתצדקנה עקיפתו של ההליך המשפטי, ותתגברנה על גורם הזמן. **עיקר השיקול הוא סכנה לציבור, מטרד בלתי נסבל, תנאי תברואה קשים וכו'.**

בענייננו לא נטען בנימוקי הצווים המינהליים דבר לענין סכנה לציבור, מטרד בלתי נסבל, תנאי תברואה קשים וכיוב' וכך גם לא הועלו טיעונים שכאלה בתגובת המשיבה לבקשה בכתב, תגובה אליה לא צורף תצהיר המעיד על כך ולא הובאו ראיות ממשיות כלשהו להוכחת סכנה ממשית לציבור."

יש לציין כי הפסיקה שקיבלה בקשות מסוג זה מתייחסת ברובה לעסקים בהם אין מחלוקת באשר לאי קיומו של רשיון עסק כדון.

כך לדוגמא בצ"א (אי') 34318-04-10 **מדינת ישראל נ' שרותי אשכנזי אילת בע"מ ואח'**, בת"פ (נת') 40003-12-11 **המשרד להגנת הסביבה ת"א נ' תחנת מעבר לפסולת מוצקה בע"מ ואח'**, בת"פ (ראשל"צ) 11703-09-11 **מדינת ישראל נ' עטר** (פורסמו בנבו) בהם ניתנו צווים להפסקת עיסוק.

ומכאן לענייננו.

במקרה דנן, במצב בו עולות שאלות כבודות משקל ביחס לקיומו של רשיון עסק כדן, הטענות בירור והכרעה לגופן הן מבחינה עובדתית והן מבחינה משפטית, הרי שיש ליתן משקל רב יותר להצבעה על פעילות פוגענית קיצונית של הנאשמים, המצדיקה הוצאת צו סגירת עסק בטרם בירור טענות הנאשמים בהליך אדברסרי מלא.

לא שוכנעתי כי הליקויים המתוארים בכתב האישום ובדו"חות הסיורים שהוגשו לעיון בית המשפט, מבלי להקל בהם ראש, יוצרים סכנה ציבורית מיידית וחמורה ומפגע סביבתי ברמה חריגה המצדיקה הוצאת צו סגירת עסק בטרם בירור הטענות לגופן, גם לעניין הליקויים הנטענים, וגם לעניין הרשיון.

איני מתעלמת מהמפגע הסביבתי שיוצרת תחנת המעבר, כעולה מהדו"חות הרבים שהוגשו, ואולם בשים לב לשיהוי הרב של הגשת הבקשה, לאחר חמש שנים של ליקויים מדווחים, וכאשר חלפו עוד כשנתיים מאז הגשתה בהן ביקשו הצדדים לנסות להגיע להסכמות בדרך של גישור והידברות, איני סבורה כי בעיתוי הנוכחי, כאשר התיק העיקרי מתברר לגופן, מאזן השיקולים יכול לנטות לכיוון הוצאת צו הפסקת העיסוק.

כפי שצוין רבות בפסיקה, עסקינן בצו "דרסטי" או "חריג וקיצוני", אשר אין צורך להרחיב את הדיבור על משמעותו הכלכלית ההרסנית כלפי הנאשמים, על הפגיעה בחופש העיסוק שהינו זכות יסוד, ועל ההשלכות השליליות המיידיות כלפי הציבור והסביבה, באם יופסק פינוי הפסולת בכל האזור אותו משרתת תחנת המעבר, ללא שקיים באזור אתר חילופי המסוגל לקלוט פסולת בהיקפים כאלה.

לפיכך אני סבורה כי מאזן השיקולים, הן לעניין הראיות לכאורה והן לעניין הסכנה הציבורית, נוטה בבירור לעבר בירור טענות המאשימה והנאשמים לגופן בהליך ההוכחות, בטרם הוצאת צו סגירת עסק, ככל שיידחו טענות ההגנה בכללותן, וככל שימצא בית המשפט הצדק לנקיטת אמצעי עונשי זה. בשלב הנוכחי, בו טרם התבררו הטענות העובדתיות והמשפטיות, נראה לי כי הוצאת צו סגירה תהיה סנקציה בלתי מידתית.

סעדים אחרים בעלי אופי מידתי יותר, כגון עריכת תכנית לשיפור מערכת הניקוז וההפרדה תוך זמן קצוב, לא התבקשו.

לפיכך הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ב' אדר ב תשע"ד, 04 מרץ 2014, בהעדר הצדדים.

עמוד 17

